

๕๐ ปี

พระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย ญาณวฑฺฒโน)

วัดเจษฎาราม จ. สมุทรสาคร

๑๔ เมษายน ๒๕๕๐

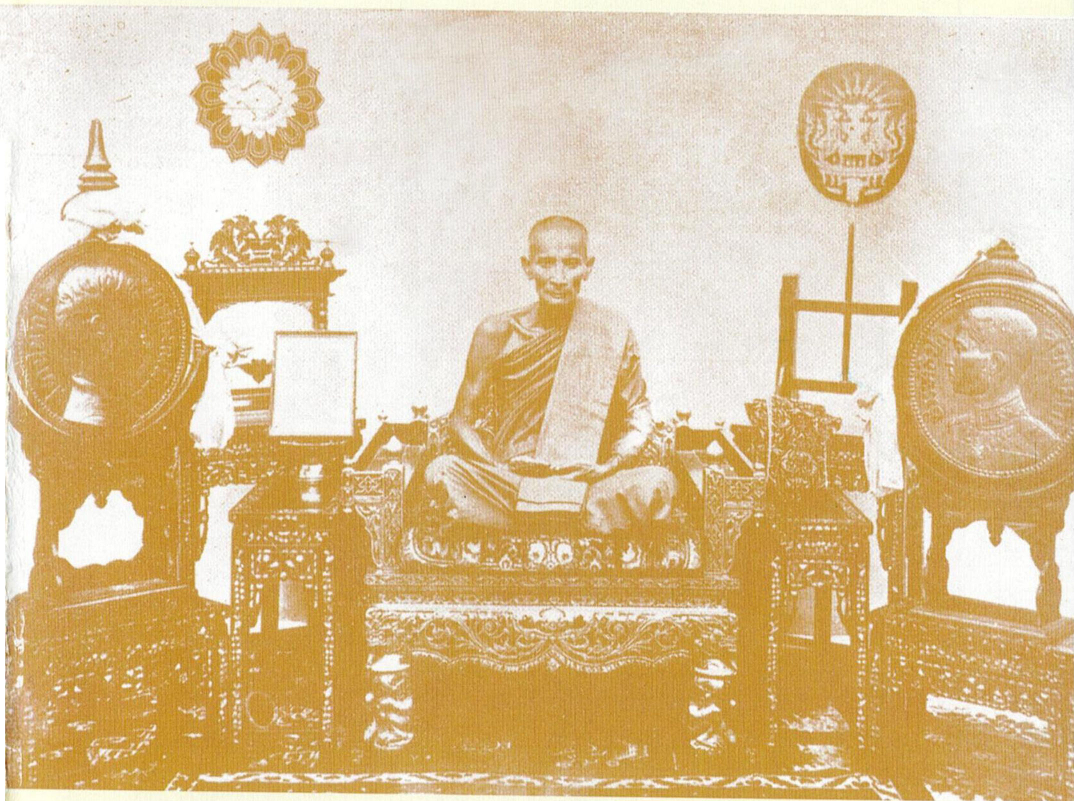
๕๐ ปี

พระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย ญาณวฑฺฒโน)

วัดเจษฎาราม จ. สมุทรสาคร

๑๔ เมษายน ๒๕๕๐

วัดเจษฎาราม
๑
สมุทรสาคร

พระครูมหาชัยบริรักษ์
(เชย ญาณวฑฺฒโน)
สิริอายุ ๗๘ ปี พรรษา ๕๑

รำลึกถึง

พระครูมหาชัยบริรักษ์
(หลวงปู่เชย ญาณวฑฺฒโน)
อดีตเจ้าคณะอำเภอเมืองสมุทรสาคร
อดีตเจ้าอาวาสวัดเจษฎาราม

พระครูมหาชัยบริรักษ์ หรือที่ศิษยานุศิษย์ตลอดถึงผู้ที่เคารพนับถือและประชาชนทั่วไปนิยมเรียกท่านว่า "หลวงปู่เชย" เป็นพระเถระที่มั่นคงต่อพระพุทธศาสนา พูดน้อย แต่ทำมาก ได้พัฒนาวัดเจษฎารามให้เจริญรุ่งเรืองในยุคของท่าน ส่งผลถึงปัจจุบัน แม้ท่านจะมรณภาพจากไปนานแล้วเป็นเวลาถึง ๕๐ ปี แต่เกียรติคุณความดีผลงานที่ได้สร้างไว้ยังปรากฏเด่นชัดให้เห็นอยู่จนถึงปัจจุบัน

ในโอกาสจัดงานบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายคล้ายวันมรณภาพครบ ๕๐ ปี คณะสงฆ์ คณะกรรมการวัด ตลอดถึงทายก-ทายิกาพร้อมด้วยศิษยานุศิษย์ของวัดเจษฎาราม และผู้เคารพนับถือ ได้จัดงานรำลึกพระคุณเพื่อแสดงความกตัญญูกตเวที ในการจัดงานครั้งนี้ นอกเหนือจากการบำเพ็ญกุศลอุทิศถวาย สร้างวัตถุมงคลย้อนยุค และแสดงนิทรรศการอัตชีวประวัติแล้ว ยังจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก ซึ่งเป็นหนังสือเก่าที่ท่านมหาเฮง อิฏฐาจาโร วัดกัลยาณมิตร

กรุงเทพมหานคร เป็นผู้เรียบเรียง และนายชู ชัยประเสริฐ ผู้เคยอุปสมบทอยู่กับหลวงปู่เชย ได้จัดพิมพ์ไว้ในสมัยหลวงปู่เชยยังมีชีวิตอยู่ นำมาจัดพิมพ์ใหม่ โดยพยายามรักษาต้นฉบับไว้อย่างเดิมทุกประการ เพื่อให้ศิษยานุศิษย์ผู้ที่เคารพนับถือและประชาชนทั่วไป ได้ทราบอัตชีวประวัติของหลวงปู่เชย ตลอดถึงความเป็นมาของวัดเจษฎาราม

ขออนุโมทนาต่อทุกท่าน ที่ได้สละกำลังกาย-กำลังใจ-และกำลังทรัพย์ ตลอดถึงเรื่องอื่นๆ ร่วมงานบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายครบวันมรณภาพ ๕๐ ปี ได้ดำเนินมาด้วยความเรียบร้อย

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย อำนาจความศักดิ์สิทธิ์ในองค์หลวงพ่อโต พระประธานประจำพระอุโบสถวัดเจษฎาราม และอำนาจบุญบารมีที่อดีตเจ้าอาวาสวัดเจษฎารามทุกรูป เช่น หลวงปู่เชย เป็นต้น ได้บำเพ็ญไว้ ร่วมเป็นพลวปัจจัยปกป้องคุ้มภัยและดลบันดาลให้ทุกๆ ท่าน ปราศจากทุกข์ โศก โรค ภัย อันตราย เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ สมประสงค์ในสิ่งอันพึงปรารถนาซึ่งเป็นไปโดยชอบตามทำนองคลองธรรม ทุกประการ เทอญฯ

พระราชสิทธิเวที

พระราชสิทธิเวที

(สมบูรณ์ ปญฺญาวุโธ ป.ธ. ๙)

เจ้าคณะจังหวัดสมุทรสาคร

เจ้าอาวาสวัดเจษฎาราม พระอารามหลวง

คำปรารภ

ท่านพระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) เจ้าอาวาสวัดเจษฎาราม ซึ่งเป็นพระอุปัชฌาย์ที่เคารพสูงของข้าพเจ้า จะบำเพ็ญกุศลฉลองอายุครบ ๖ รอบ พร้อมกับหล่อรูปของท่านและหล่อรอยพระพุทธบาท ณ วันที่ ๒๐-๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๔

ในโอกาศนี้ นอกจากได้บริจาคทรัพย์และช่วยเหลือในการอื่น ๆ ตามกำลังสามารถแล้ว ข้าพเจ้า ชู ชัยประเสริฐ ประสงค์จะพิมพ์หนังสืออีกสักเรื่องหนึ่งถวายให้ท่านแจกชำร่วยแก่บรรดาผู้มาประชุมร่วมการกุศลในครั้งนี้ คิดเห็นว่าประวัติวัดเจษฎาราม มีเรื่องเนื่องในท่านพระครูมหาชัยบริรักษ์ กล่าวโดยฉะเพาะท่านได้เป็นเจ้าอาวาสมาจนถึงปัจจุบันนี้ เป็นเวลา ๓๒ ปี ในยุคนี้ความเป็นไปของวัดในด้านการบริหาร การศึกษา และการก่อสร้าง ปฏิสังขรณ์ เจริญรุ่งเรืองยิ่งกว่าทุกยุคมา ถ้าพิมพ์เรื่องประวัตินี้แจกจ่าย จะเป็นการประกาศเกียรติคุณของท่านและของผู้อื่นที่มีกรณีเกี่ยวข้องกับวัดให้แพร่หลายปรากฏอยู่ตลอดกาล จึงเรียนขอให้ท่านช่วยสืบสวนรวบรวมเรื่องประวัติวัดเจษฎาราม แล้วส่งมาขอให้ท่านมหาเฮง วัดกัลยาณมิตร เรียบเรียง จัดพิมพ์สำเร็จเป็นเล่มดังที่ปรากฏอยู่ในมือของผู้อ่านนี้ จึงขอขอบคุณท่านมหาเฮงไว้ในที่นี้ด้วย

ข้าพเจ้าในนามคณะศิษย์ขอตั้งสัตยาธิษฐาน อ้างคุณพระศรีรัตนตรัยและมวลสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลให้ท่านพระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) เจริญงอกงามไพบูลย์ในพระธรรมวินัย ปราศจากสรรพภัยพิบัติ ประสพแต่ความเกษมสวัสดีอิฎฐคุณมนุญผลทุกทิพาราตรีกาลเทอญ

นายชู ชัยประเสริฐ

ชัยประเสริฐพาณิชย์
๑๐๘๘ ค. ถนนอินทรพิทักษ์
วงเวียนใหญ่ ธนบุรี

คำนำของผู้เรียบเรียง

นายชู ชัยประเสริฐ นำต้นฉบับเรื่องประวัติวัดเจษฎาราม ซึ่งท่านพระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) เจ้าอาวาส ได้สืบสวนรวบรวมไว้มาขอให้ข้าพเจ้าเรียบเรียง เพื่อพิมพ์ถวายท่านพระครูมหาชัยบริรักษ์ผู้เป็นอุปัชฌาย์ที่เคารพสูงของตน แจกจ่ายเป็นที่ระลึกในงานทำบุญอายุครบ ๖ รอบ พร้อมกับหล่อรอยพระพุทธบาทและหล่อรูปของท่าน ข้าพเจ้ายินดีรับทำให้ตามประสงค์ ด้วยเห็นว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ข้าพเจ้าได้ร่วมบำเพ็ญกุศลวิทยาทาน

ข้าพเจ้าไม่เคยทราบเรื่องประวัติของวัดเจษฎารามแม้แต่น้อย จึงได้แต่เรียบเรียงตามหัวข้อที่จดส่งมา มิได้ตัดทอนแต่อย่างใด เว้นแต่ในที่บางแห่งข้าพเจ้าได้เขียนข้อความเพิ่มเติมลงไปบ้าง ตามคำบอกเล่าชี้แจงของนายชู ชัยประเสริฐ ผู้ซึ่งได้อยู่วัดนี้มาแต่เมื่อยังเยาว์วัย และได้อุปสมบทอยู่วัดนี้หลายปี แต่รู้สึกเสียดายอยู่หน่อยที่เรื่องประวัติวัดเจษฎารามในยุคแรก ๆ ไม่ได้จดบันทึกกันไว้ให้ละเอียด จึงขาดเรื่องราวที่ควรรู้ไปเสียมาก การที่ท่านพระครูมหาชัยบริรักษ์ได้อุตส่าห์รวบรวมเรื่องประวัติขึ้นไว้เช่นนี้ นับเป็นโชคดีของผู้อ่านที่จะได้ทราบเรื่องราวของวัดเจษฎารามเท่าที่ควรจะทราบ หาไม่นานไปเบื้องหน้า หมดตัวผู้รู้เสียแล้ว เรื่องประวัติของวัดเจษฎารามจะเป็นดังที่พิมพ์ไว้ในสมุดนี้ไม่ได้เป็นแน่

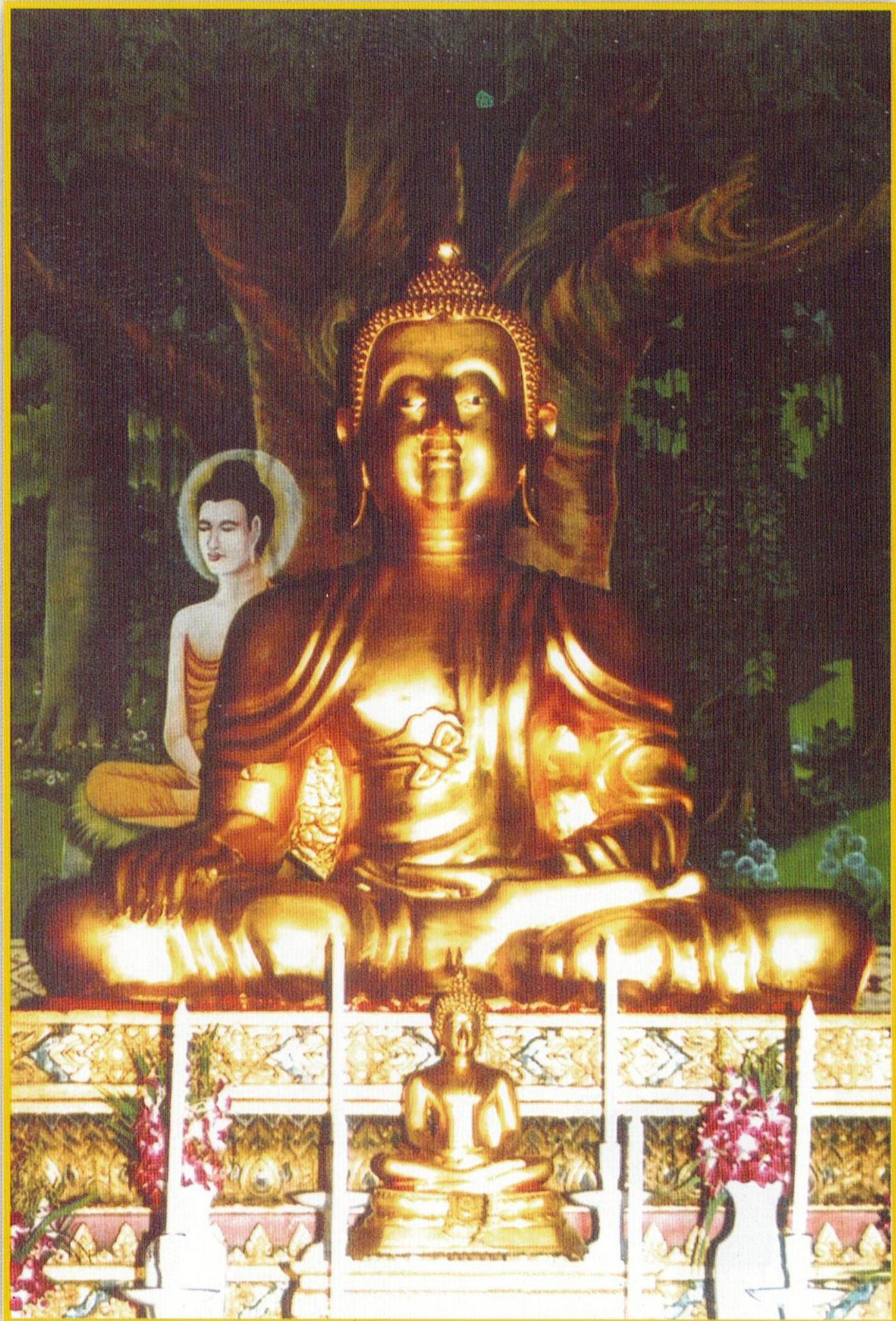
ฉะนั้น ถ้าท่านเจ้าอาวาสทั้งหลายได้พยายามรวบรวมและเรียบเรียงเรื่องประวัติวัด แล้วจัดพิมพ์ขึ้นในเมื่อมีโอกาส นอกจากจะเป็นการประกาศเกียรติคุณของท่านที่มีพันธกรณีเกี่ยวข้องกับวัดแล้วยังจะชื่อว่าได้ช่วยกันรักษาเรื่องประวัติวัดไว้มิให้สูญ เป็นการเพิ่มพูนความรู้ในทางโบราณคดีส่วนหนึ่งโดยแท้

ในที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขออนุโมทนา ในการที่ท่านพระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) ได้อุตสาห์พยายามรวบรวมเรื่องประวัติวัดเจษฎาราม และนายชู ชัยประเสริฐ ได้บริจาคทรัพย์พิมพ์แจกจ่ายเป็นกุศลส่วนวิทยาทาน หวังว่าบรรดาผู้ที่รับไปอ่านจะพอใจทั่วกัน

พระมหาเฮง อิฏฐาจาโร

วัดกัลยาณมิตร ธนบุรี

วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๔๙๔

พระประธานในพระอุโบสถวัดเจษฎาราม
(หลวงพ่อโต)

ประวัติวัดเจษฎาราม

ตำบลที่ตั้ง

วัดเจษฎาราม เป็นวัดราษฎร์ ตั้งอยู่ริมคลองมหาชัย[๑] ฝั่งใต้ หันหน้าไปทางทิศเหนือ ณ ตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

เขตวัด

เขตวิสุงคามสีมาวัดนี้ กว้าง ๒๐ วา (๔๐ เมตร) ยาว ๔๐ วา (๘๐ เมตร) ส่วนอุปจารของวัดโดยรอบ ทิศเหนือยาว ๗ เส้น (๒๘๐ เมตร) มีลำคลองมหาชัยเป็นเขต ทิศใต้ยาว ๗ เส้น (๒๘๐ เมตร) ติดต่อกับที่ของนายตุ้ม ชัยประเสริฐ ทิศตะวันออกกว้าง ๔ เส้น (๑๖๐ เมตร) มีคูวัดเป็นเขต ติดต่อกับที่ของนายทศ นางงิ้ว ทิศตะวันตก กว้าง ๔ เส้น (๑๖๐ เมตร) ติดต่อกับที่ของนางอ่ำ (คิดเป็นเนื้อที่ทั้งหมด ๒๘ ไร่)

---

[๑] กล่าวกันว่า ที่ตั้งวัดนี้เดิมเป็นวัดร้าง ด้วยอ้างเนินดินซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของวัด (ข้างโบสถ์ปัจจุบันนี้) ว่าเป็นเนินดินที่ตั้งโบสถ์เก่า

ผู้สร้างวัด

วัดเจษฎาราม พระอาจารย์น่วม วัดแสมดำ พร้อมด้วยนายแฟบ นางอิ่ม นางน้อย ๓ คนพี่น้อง คหบดีตำบลมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร ได้ร่วมกันจัดการสร้างขึ้น เมื่อปีมะเมีย จ.ศ. ๑๒๒๐ พ.ศ. ๒๔๐๑ (ปีที่ ๘ ในรัชกาลที่ ๔) ตรงนี้จะแทรกเรื่องประวัติสังเขปของพระอาจารย์น่วมลงไว้ด้วย

พระอาจารย์น่วม เป็นชาวบ้านตำบลแสมดำ อำเภอบางขุนเทียน จังหวัดธนบุรี (เดิมเป็นอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร) แต่เรื่องประวัติของท่านจะอย่างไรหาทราบไม่ ปรากฏแต่ว่าท่านได้อุปสมบทและอยู่ที่วัดแสมดำ และได้ทำการก่อสร้างวัดนี้อยู่ราวสัก ๑๗ ปี ถึงมรณภาพเมื่อปีกุน พ.ศ. ๒๔๑๘

วัตถุสถานที่สร้างครั้งแรก

ตามคำบอกเล่าจากหลายกระแสความต้องกัน ว่าเมื่อยุคแรก (สมัยพระอาจารย์น่วม) นั้น ได้เริ่มสร้างกุฏิขึ้น ๒ หลังเป็นประถม กุฏิ ๒ หลังนี้หลังคา ฝา มุงและกั้นด้วยจาก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของวัด (บริเวณโรงครัวเดี๋ยวนี้) แล้วสร้างศาลาดิน ๑ หลัง (บริเวณศาลาการเปรียญปัจจุบันนี้) ต่อมาได้ดัดแปลงแก้ไขเรือนฝากระดานซึ่งมีผู้ถวายจำนวนหลายหลังสร้างเป็นกุฏิอีก ๓ หลัง (ตั้งอยู่บริเวณหอสวดมนต์เดี๋ยวนี้)

มูลเหตุที่สร้างวัด

ได้ฟังผู้หลักผู้ใหญ่เล่ากันมาว่า เหตุที่สร้างวัดนี้นั้น เกิดแต่พระอาจารย์น่วมได้มายังตำบลมหาชัย เห็นว่าที่ตรงนี้เป็นภูมิสถานดี เหมาะแก่การสร้างวัด จึงชักชวนแนะนำนายแฟบ นางอิ่ม และนางน้อย ๓ คนพี่น้อง ให้ร่วมมือกับท่านจัดการสร้างวัดขึ้นไว้ ดังนี้ เมื่อพิเคราะห์ดูตามเรื่องราวที่เล่าชวนให้สันนิษฐานว่า คนทั้ง ๓ นั้น คงจะมีเจตน์จำนงอยู่ก่อนแล้วที่จะสร้างวัดให้เป็นอนุสาวรีย์ของสกุลวงศ์ ด้วยเป็นผู้มีฐานะดี เป็นอย่างที่ว่ากันว่า "คนแต่ก่อนที่มั่งมีทรัพย์มักสร้างวัดให้ลูกเล่น" เมื่อมาได้ฟังพระอาจารย์น่วมแนะนำเชิญชวนให้สร้างวัดจึงเห็นชอบด้วย ความที่ว่านี้ดูสมกับที่กล่าวในหนังสือเรื่องมูลเหตุแห่งการสร้างวัดในประเทศสยาม[๑] ตอนหนึ่งว่า "มีคำพูดกันว่า เมื่อบ้านเมืองดี (คือไม่มีศึกสงคราม) เขาสร้างวัดให้ลูกเล่น" ดังนี้ ที่จริงนั้น คือใครตั้งวงศ์สกุลได้เป็นหลักฐานก็สร้างวัดเป็นอนุสาวรีย์สำหรับบรรจุอัฐิธาตุของวงศ์สกุล และมักสร้างเจดีย์ขนาดเขื่อง ๒ องค์ไว้ข้างหน้าโบสถ์ เป็นที่บรรจุอัฐิธาตุหรืออุทิศต่อบิดาองค์ ๑ มารดาองค์ ๑

ส่วนสมาชิกในสกุลนั้นใครตายลงเผาศพแล้ว ก็สร้างสถูปเจดีย์ขนาดย่อมลงมาเป็นที่บรรจุอัฐิธาตุรายไปรอบโบสถ์ เรียกกันว่า **เจดีย์ราย** ครั้นถึงเวลานักขัตฤกษ์ เช่นตรุษสงกรานต์ ก็พากันออก

---

[๑] พระนิพนธ์สมเด็จฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ

ไปทำบุญให้ทานอุทิศเปตพลีที่วัดของสกุล พวกชั้นเด็ก ๆ ได้โอกาสออกไปด้วย ก็ไปเล่นในลานวัด เมื่อเวลานักขัตฤกษ์เช่นนั้น จึงเกิดคำที่กล่าวว่า สร้างวัดให้ลูกเล่น อนึ่งประเพณีเดิมถือกันว่า ผู้ชายทุกคนควรจะต้องบวช และเมื่อประเพณีบวชเรียนแพร่หลาย ย่อมมีผู้บวชแต่ชั่วคราวโดยมาก ถือเอาการศึกษาเป็นสำคัญของการที่บวช การเล่าเรียนจึงเจริญขึ้นตามวัด วัดจึงเป็นที่ศึกษาสถาน ผู้ปกครองมักพาเด็กไปฝากเพื่อให้เล่าเรียนทำนองเดียวกับโรงเรียนประชาบาลทุกวันนี้

นามวัด

วัดนี้เดิมเรียกกันว่า วัดธรรมสังเวช (เห็นจะเป็นเพราะวัตถุสถานที่สร้างในยุคแรกยังไม่เรียบร้อยน่าชม) ภายหลังเรียกว่า วัดกระเจ็ด (ตามนามคลองกระเจ็ดซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของวัดไม่ห่างนัก) ต่อมาในราวปีวอก พ.ศ. ๒๔๓๙ (สมัยพระอธิการยาเป็นเจ้าอาวาส) เจ้าจอมมารดาโหมด[๑] ในรัชกาลที่ ๕ ได้มายังตำบลมหาชัย พักแรมอยู่ที่วัดนี้ราว ๓ วัน ท่านจะคิดเห็นอย่างไรไม่ทราบ ได้เปลี่ยนนามวัดนี้ว่า วัดเจษฎาราม แต่ชาวบ้านยังคงเรียกว่า วัดกระเจ็ด สืบมาจนทุกวันนี้

---

[๑] เจ้าจอมมารดาของกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ พระองค์เจ้าหญิงอรองคอรรคยุพา และกรมหมื่นไชยาศรีสุริโยภาส

ผู้ปฏิสังขรณ์ต่อมา

ในสมัยพระอธิการยา เป็นเจ้าอาวาสครองวัดนี้ (ปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๔๒๔) ปรากฏว่าท่านได้สร้างถาวรวัตถุสถานหลายอย่าง เบื้องต้นได้จัดการสร้างกุฏิเพิ่มขึ้นอีกหลายหลัง (กุฏิที่สร้างไว้เดิมมีน้อย ทั้งชำรุดทรุดโทรมเป็นส่วนมาก) ด้วยมีพระภิกษุสามเณรมาอยู่อาศัยมากขึ้นโดยลำดับ

ปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๓๕ สร้างศาลาการเปรียญ ๑ หลัง โดยใช้วัตถุเครื่องก่อสร้างที่ชาวบ้านถวายมาดัดแปลงแก้ไขสร้างขึ้น(เวลานี้ศาลาการเปรียญนี้ได้รื้อเสียแล้ว)

ปีระกา พ.ศ. ๒๔๔๐ สร้างอุโบสถเครื่องไม้ ๑ หลัง (โดยซ่อมแปลงเรือนที่ชาวบ้านถวาย) เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๒๐ วา ยาว ๔๐ วา ต่อมาอีก ๕ ปี ถึงปีขาล พ.ศ. ๒๔๔๕ จึงจัดการผูกพัทธสีมา (อุโบสถนี้รื้อเสียแล้วเมื่อปีฉลู พ.ศ. ๒๔๙๒ แล้วจัดการสร้างขึ้นใหม่ดังจะกล่าวต่อไปข้างหน้า)

ต่อมาจะเป็นปีใดไม่ทราบ นางสมบุญ บ้านตำบลมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร สร้างหอสวดมนต์ ๑ หลัง ทางด้านเหนือของวัด สิ้นเงิน ๑,๖๐๐ บาท (ปัจจุบันนี้หอสวดมนต์นี้ใช้เป็นกุฏิตั้งอยู่ด้านใต้)

ยุคเจ้าอธิการบัวเป็นเจ้าอาวาส (ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๐-๒๔๖๒) ผู้ใดจะซ่อมสร้างวัตถุสถานอะไรบ้างสืบไม่ได้ความ ทราบแต่เพียงว่าเจ้าอธิการบัวได้ปฏิสังขรณ์กุฏิและสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ที่มีอยู่เดิมเท่านั้น

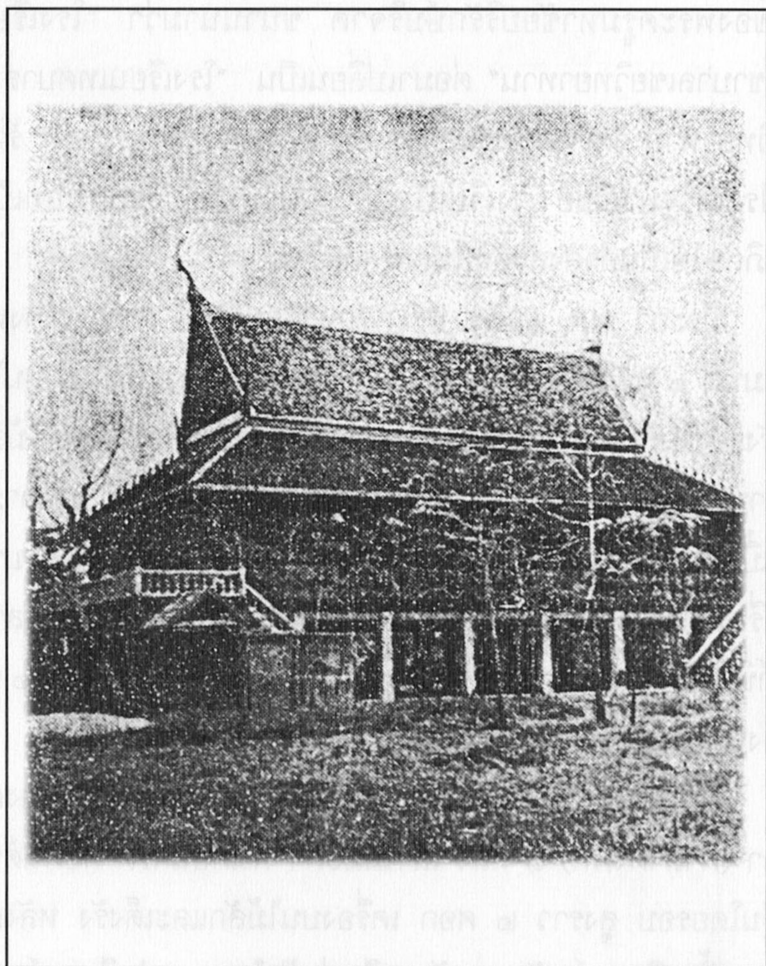
ยุคพระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) เป็นเจ้าอาวาส (เริ่มแต่ปีมะแม พ.ศ. ๒๔๖๒) ถึงปีฉลู พ.ศ. ๒๔๖๘ ท่านได้รื้อกุฏิที่สร้างไว้เดิมมา

ดัดแปลงแก้ไขสร้างเป็นกุฏิทรงปั้นหยา (๘ ห้อง) ๑ หลัง เสาล่างหล่อด้วยคอนกรีต เสาบนไม้เต็งรัง พื้นไม้แดงและไม้ตะแบก ฝาไม้ตะแบก เครื่องบนไม้เต็งรังและไม้ตะแบก หลังคามุงกระเบื้องซีเมนต์ กว้าง ๓ วา ยาว ๑๔ วา สูง ๔ วาเศษ สิ้นเงิน ๑,๒๐๐ บาท เป็นเงินของพระครูมหาชัยบริรักษ์บ้าง เงินเรี่ยไรบ้าง

ปีเถาะ พ.ศ. ๒๔๗๐ พระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) สร้างศาลาการเปรียญ ๑ หลัง ที่บริเวณหน้าวัด (ริมคลอง) เสาคอนกรีตฝาเพี้ยมไม้สัก (กั้นฝารอบ) พื้นบนและเครื่องบนไม้สัก พื้นล่างเทคอนกรีต หลังคาชั้นเดียว มุงกระเบื้องไทย ช่อฟ้าใบระกาประดับกระจก ชานด้านตะวันออกและตะวันตกเทคอนกรีต มีบันไดคอนกรีตขึ้นลงด้านละ ๒ บันได กว้าง ๕ วา ยาว ๙ วา สูง ๗ วาเศษ สิ้นเงิน ๑๓,๕๐๐ บาท เงินเรี่ยไร (เมื่อสร้างเสร็จแล้ว ได้รับพระราชทานโล่พระบรมฉายาลักษณ์รัชกาลที่ ๗ หนึ่งโล่) กับสร้างถังน้ำหล่อด้วยคอนกรีต ๒ ถัง ถังหนึ่งๆ จุน้ำราว ๑๓๐ หาบ ณ ที่ข้างบันไดศาลานี้

นายตั้ว นางจิ๋ว โหมดตั๋ว บ้านตำบลคอกกระบือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร สร้างธรรมาสน์ประจำศาลาการเปรียญ ๑ ธรรมาสน์

ปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๗๑ พระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) สร้างโรงเรียนภาษาไทยหลัง ๑ ที่มุมวัดด้านตะวันออกเฉียงเหนือ ทรงปั้นหยา เสาล่างก่อด้วยปูนซีเมนต์ เสาบนไม้เต็งรัง ฝาเกล็ดไม้เต็งรังกั้นโดยรอบ เครื่องบนไม้เต็งรังและไม้ยาง หลังคามุงกระเบื้องซีเมนต์

ศาลาการเปรียญ วัดเจษฎาราม (ด้านหลัง)

กว้าง ๓ วา ยาว ๙ วา สูง ๔ วาเศษ สิ้นเงิน ๑,๒๐๐ บาท เป็นเงินของพระครูมหาชัยบริรักษ์บริจาค ขนานนามว่า "โรงเรียนประชาบาลเชยวิทยาทาน" ต่อมาเปลี่ยนเป็น "โรงเรียนเทศบาล ๖ เชยวิทยาทาน วัดเจษฎาราม" (โรงเรียนนี้ นายชู ชัยประเสริฐ ร้านชัยประเสริฐพาณิชย์ วงเวียนใหญ่ ธนบุรี เมื่อยังอุปสมบทเป็นพระภิกษุได้เป็นกำลังสำคัญในการก่อสร้าง)

ปีระกา พ.ศ. ๒๔๗๖ พระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) สร้างหอสวดมนต์ ๑ หลัง ทรงปั้นหยา เสาล่างหล่อด้วยคอนกรีต เสาบนไม้เต็งรังและไม้สัก กั้นฝาโดยรอบ ฝาด้านข้างทั้งสองและด้านหลังไม้สัก ฝาด้านหน้าเป็นฝาเพี้ยมไม้สัก พื้นไม้แดง เครื่องบนไม้สัก หลังคามุงกระเบื้องซีเมนต์ ช่อฟ้าซีเมนต์หล่อเป็นรูปพญานาค สิ้นเงิน ๓,๐๐๐ บาท เงินเรี่ยไรบ้าง พระครูมหาชัยบริรักษ์บริจาคบ้าง (ปัจจุบันหอสวดมนต์นี้ใช้เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม) กับสร้างถังน้ำคอนกรีต ๒ ถัง ที่ข้างบันไดหอสวดมนต์ ถังหนึ่ง ๆ จุน้ำราว ๒๐๐ หาบ

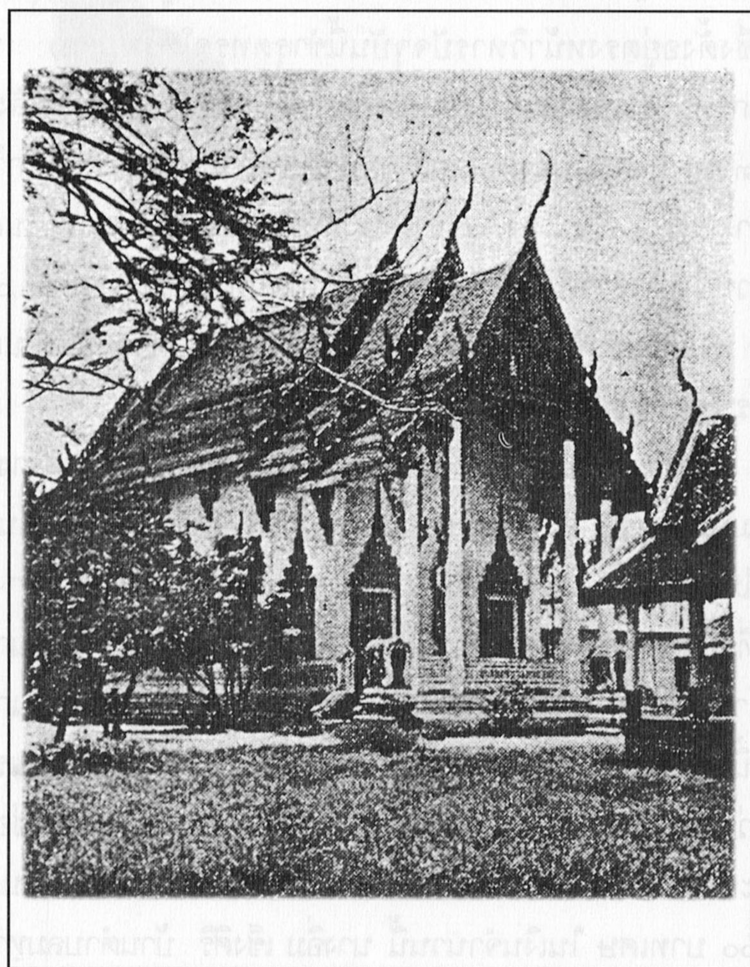
ปีกุน พ.ศ. ๒๔๗๘ พระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) สร้างตัวศาลา (ศาลาตั้งศพ) ๑ หลัง เสาไม้มะค่า พื้นคอนกรีต ก่อคันด้วยอิฐปูนโดยรอบ สูงราว ๒ ศอก เครื่องบนไม้สักและเต็งรัง หลังคามุงกระเบื้องซีเมนต์ กันสาดสังกะสี ช่อฟ้าใบระกาปูนซีเมนต์หล่อเป็นรูปพญานาค กว้าง ๑๐ วา สูง ๑๑ วา สิ้นเงิน ๓,๐๐๐ บาท เป็นเงินวัด ๖๐๐ บาท นอกนั้นเป็นเงินเรี่ยไร

นายชื่น บ้านตำบลมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร สร้างที่ (กุฏิ) เก็บศพที่สุสาน (หลังวัด) ๑ หลัง กว้าง ๒ วา ยาว ๕ วา หลังคาและฝาสังกะสี สิ้นเงิน ๕๐๐ บาทเศษ

ปีชวด พ.ศ. ๒๔๗๙ พระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) สร้างอุโบสถหลัง ๑ ทางด้านตะวันออกของวัด (ไม่ห่างคูวัดนัก) (อุโบสถเดิมซึ่งตั้งอยู่ตรงหน้าวิหารปัจจุบันนี้ชำรุดทรุดโทรมมาก) พื้นคอนกรีตปูกระเบื้องลาย ฝาผนังคอนกรีต เครื่องบนไม้สัก หลังคาลด ๓ ชั้น มุงกระเบื้องเคลือบสี ช่อฟ้าใบระกาประดับกระจก กว้าง ๔ วา ยาว ๑๐ วา สูง ๙ วาเศษ สิ้นเงิน ๒๓,๐๐๐ บาท ในเงินจำนวนนี้ นางสาวเปี่ยม เช็งศิริ บ้านตำบลมหาชัย บริจาค ๒๐,๐๐๐ บาท พระครูมหาชัยบริรักษ์บริจาค ๕๐๐ บาท นอกจากนั้นเป็นเงินเรี่ยไร (ผูกพัทธสีมาเมื่อปีฉลู พ.ศ. ๒๔๘๐)

ปีขาล พ.ศ. ๒๔๘๑ พระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) สร้างหอสวดมนต์สองชั้น ๑ หลัง เสาล่างคอนกรีต เสาบนไม้สัก พื้นชั้นล่างไม้ประดู่และไม้แดง มีลูกกรงลายฉลุโดยรอบ (พื้นชั้นล่างใช้เป็นที่ฉันอาหารของพระเณร) พื้นชั้นบนไม้สัก ฝาเพี้ยม มีชานคอนกรีต ๓ ด้าน (คือ ด้านเหนือ ตะวันออกและตะวันตก) ลูกกรงคอนกรีต (ชั้นนี้ใช้เป็นที่ทำวัตรเช้าเย็น และเป็นที่อบรมภิกษุสามเณรในระหว่างพรรษา) หลังคาลด ๒ ชั้น มุงกระเบื้องซีเมนต์สีเหลือง ช่อฟ้าใบระกาประดับกระจก มีบันไดขึ้นลงทางด้านหลัง ๒ บันได สิ้นเงิน ๗,๐๐๐ บาทเศษ ในเงินจำนวนนี้ นางอิ่ม เช็งศิริ บ้านตำบลมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร บริจาค ๔,๐๐๐ บาท นอกนั้นพระครูมหาชัย-บริรักษ์บริจาคบ้าง ชาวบ้านร่วมกันบริจาคบ้าง

นางทิพย์ โพธิ์งาม บ้านตำบลมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร สร้างกุฏิสี่ห้องทรงปั้นหยาหลัง ๑ ด้านทิศตะวันตกของวัด กว้าง ๒ วา ยาว ๕ วา เสาคอนกรีต พื้นไม้ตะแบก ฝาไม้สัก เครื่องบนไม้

อุโบสถวัดเจษฎาราม

เต็งรัง หลังคามุงกระเบื้องซีเมนต์ สิ้นเงิน ๘๐๐ บาทเศษ

ปีเถาะ พ.ศ. ๒๔๘๒ พระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) สร้างหอกลอง ๑ หอระฆัง ๑ ที่บริเวณหน้าหอสวดมนต์ ทั้ง ๒ หอหล่อด้วยคอนกรีต สิ้นเงินหอละ ๖๐๐ บาท (รวมสิ้นเงิน ๑,๒๐๐ บาท) ในเงินจำนวนนี้นางจิ๋ว โหมดตั๋ว บ้านตำบลคอกกระบือ จังหวัดสมุทรสาคร บริจาค ๖๐๐ บาท (สร้างหอกลอง) นอกนั้นเป็นเงินวัด

ปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๘๓ พระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) สร้างกุฏิสี่ห้องทรงปั้นหยาหลัง ๑ ทางด้านทิศตะวันออกของวัด เสาคอนกรีต พื้นไม้แดง ฝาไม้สัก เครื่องบนไม้เต็งรัง หลังคามุงกระเบื้องซีเมนต์ สิ้นเงิน ๘๐๐ บาทเศษ เงินจำนวนนี้เป็นเงินของพระครูมหาชัยบริรักษ์บริจาคบ้าง เงินวัดบ้าง

ปีมะเมีย พ.ศ. ๒๔๘๕ พระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) สร้างถนนแต่ศาลาตั้งศพไปสุสานสาย ๑ แต่หอสวดมนต์ถึงศาลาท่าน้ำสาย ๑ และแต่ศาลาท่าน้ำด้านตะวันตก (ขนานตามคลอง) ไปจดศาลาท่าน้ำด้านตะวันออก (ศาลาท่าน้ำตรงหน้าโบสถ์) สิ้นเงินทั้งหมด ๑,๐๐๐ บาทเศษ ในเงินจำนวนนี้ นางนวล รัชตะสมบูรณ์ และนางพิศ บ้านตำบลมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร บริจาคบ้าง เป็นเงินวัดบ้าง

ปีจอ พ.ศ. ๒๔๘๙ นายเลี่ยม นางบู่ เชาว์แหลม บ้านตำบลมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร สร้างศาลาโถงยกพื้นหลัง ๑ ที่หน้าโบสถ์ (ด้านซ้ายมือ) เสาล่างคอนกรีต เสาบนไม้เต็งรัง พื้นไม้แดง เครื่องบนไม้สัก หลังคาจตุรมุข มุงกระเบื้องไทย ช่อฟ้าใบระกาประดับกระจกสี กว้าง ๓ วา ยาว ๔ วา สูง ๓ วาเศษ สิ้นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาทเศษ

นางนวล รัชตะสมบูรณ์ บ้านตำบลมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร สร้างศาลาท่าน้ำ (ตรงหน้าหอสวดมนต์) หลัง ๑ เสาไม้เต็งรัง พื้นไม้เต็งรัง เครื่องบนไม้ตะแบกและไม้เต็งรัง หลังคาลด ๒ ชั้น มุงกระเบื้องไทย ช่อฟ้าใบระกาประดับกระจก กว้าง ๒ วา ๒ ศอก ยาว ๓ วา ๒ ศอก สูง ๓ วาเศษ สิ้นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาทเศษ

ปีชวด พ.ศ. ๒๔๙๑ พระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) สร้างศาลาโถงยกพื้นหลัง ๑ ที่หน้าอุโบสถด้านหน้าขวามือ (รูปลักษณะและขนาดเป็นอย่างเดียวกับหลังที่นายเลี่ยม นางบู่ เชาว์แหลมสร้าง) สิ้นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท เป็นเงินวัดบ้าง เงินเรี่ยไรบ้าง และพระครูมหาชัยบริรักษ์บริจาคบ้าง

ปีฉลู พ.ศ. ๒๔๙๒ นายยู้ นางทองย้อย ชัยมงคล บ้านตำบลโกรกกราก จังหวัดสมุทรสาคร สร้างศาลาท่าน้ำหลัง ๑ (ตรงหน้าอุโบสถ) เสาไม้เต็งรัง พื้นไม้เต็งรัง เครื่องบนไม้ตะแบกและไม้เต็งรัง หลังคาลด ๒ ชั้น มุงกระเบื้องไทย ช่อฟ้าใบระกาประดับกระจก กว้าง ๒ วา ๒ ศอก ยาว ๓ วา ๒ ศอก สูงราว ๓ วาเศษ สิ้นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาทเศษ

ปีขาล พ.ศ. ๒๔๙๓ พระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) สร้างวิหารหลัง ๑ ที่ข้างอุโบสถ ด้านตะวันตก เสาไม้มะค่า ฝาผนังก่ออิฐถือปูน เครื่องบนไม้สัก หลังคาลด ๒ ชั้น มุงกระเบื้องซีเมนต์ พื้นขัดเป็นลวดลาย (ยังไม่สำเร็จเรียบร้อย) สิ้นเงิน ๖๐,๐๐๐ บาทเศษ (ยังขาดเงินอีกราว ๕๐,๐๐๐ บาท) ในเงินจำนวนนี้นายเคี้ยง รัชตะสมบูรณ์ บ้านตำบลมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร บริจาค ๖,๐๐๐ บาท (เป็น

ค่าจ้างขัดพื้นวิหาร) นอกนั้นเป็นเงินเรี่ยไรบ้าง เงินวัดบ้าง พระครูมหาชัยบริรักษ์บริจาคบ้าง

พระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) สร้างโรงครัวหลัง ๑ ที่ตรงมุมวัดด้านตะวันตก ใช้ของเก่าบ้างของใหม่บ้าง เสาไม้เต็งรัง ฝาไม้เต็งรังและไม้ตะแบกทั้ง ๓ ด้าน (คือ ด้านตะวันออก เหนือและใต้) กั้นฝาด้านตะวันตกครึ่งหนึ่ง ฝาล่างก่ออิฐถือปูน สูงราว ๒ ศอก เพื่อรองรับฝาไม้ พื้นคอนกรีต เครื่องบนไม้เต็งรังและไม้ตะแบก หลังคามุงกระเบื้องซีเมนต์ กว้าง ๔ วา ยาว ๖ วา สูง ๔ วาเศษ และสร้างถังน้ำสำหรับโรงครัวนี้ ๑ ถัง จุน้ำราว ๑๕๐ หาบ สิ้นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินวัดบ้าง พระครูมหาชัยบริรักษ์บริจาคบ้าง

สิ่งที่เป็นหลักสำคัญของวัด

วัดเจษฎารามมีสิ่งที่เป็นหลักสำคัญ คือ พระประธานในอุโบสถเป็นพระหล่อปิดทองปางมารวิชัยหน้าตักกว้าง ๓ ศอก (พระอธิการยาเป็นประธานจัดการสร้างเมื่อปีวอก พ.ศ. ๒๔๓๙)[๑] พระพุทธรูปประธานองค์นี้ เป็นที่นับถือของชาวบ้านตำบลมหาชัยและต่างตำบลว่าเป็นพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์องค์หนึ่ง มีผู้คนมาปิดทองบนบานอยู่เนืองๆ เรียกกันเป็นสามัญว่า หลวงพ่อโต

---

[๑] กล่าวกันว่า เมื่อเวลาหล่อ ครั้งแรกเททองไม่ออกจากเบ้า มีผู้ใหญ่คนหนึ่งจะคิดเห็นอย่างไรไม่ทราบ ได้จัดการทำพิธีพลีกรรม จึงหล่อสำเร็จ และว่าเมื่อเวลาเททองนั้น คนส่วนมากได้เห็นปรากฏเป็นผู้เฒ่านุ่งขาวห่มขาวคนหนึ่ง เดินไปมาอยู่ในบริเวณมณฑลพิธี เล่ากันมาอย่างนี้ จึงจดลงไว้ด้วย

พระประธานในอุโบสถ วัดเจษฎาราม จังหวัดสมุทรสาคร

พระพุทธรูปยืนปางถวายเนตร เป็นพระหล่อปิดทอง สูง ๖ ศอก (พระครูมหาชัยบริรักษ์ เชย เป็นประธานจัดการหล่อเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ สิ้นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินของท่านบริจาคบ้าง เงินเรี่ยไรบ้าง) ปัจจุบันประดิษฐานอยู่ที่หน้าอุโบสถ

ถาวรวัตถุในวัด

พื้นที่วัดนี้ตอนด้านทิศตะวันออก ส่วนมากเป็นที่ตั้งปูชนียวัตถุสถาน คืออุโบสถคอนกรีต หลังคาลด ๓ ชั้น มุงกระเบื้องเคลือบสี ช่อฟ้าใบระกาประดับกระจก ตั้งอยู่ใกล้คูวัดไม่ห่างนัก ตรงหน้าอุโบสถออกมามีศาลาโถงยกพื้นคู่หนึ่ง หลังคาจตุรมุข มุงกระเบื้องไทย ช่อฟ้าใบระกาประดับกระจก โรงเรียนเทศบาล ๖ "เชยวิทยาทาน" หลังคาชั้นเดียว มุงกระเบื้องซีเมนต์ ตั้งอยู่ริมคูวัดด้านตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ริมคลอง (มหาชัย) มีศาลาท่าน้ำหลัง ๑ หลังคาลด ๒ ชั้น มุงกระเบื้องไทย ช่อฟ้าใบระกาประดับกระจก ศาลาการเปรียญตั้งอยู่หน้าวัด (ริมคลอง) หลังคาชั้นเดียว มุงกระเบื้องไทย มีฝาเพี้ยมรอบ ระหว่างศาลาการเปรียญกับศาลาท่าน้ำ มีศาลาสี่หน้า (จตุรมุข) หลัง ๑ บริเวณหลังศาลาการเปรียญด้านตะวันออก มีเจดีย์ใหญ่น้อยตั้งเรียงรายกันราว ๑๐ องค์ วิหารก่ออิฐถือปูน หลังคาลด ๒ ชั้น มุงกระเบื้องซีเมนต์ ตั้งอยู่ข้างโบสถ์ด้านตะวันตก ถัดหน้าวิหารออกมา มีศาลาขนาดย่อม (ว่าเป็นศาลาเดิม) หลัง ๑ ศาลาตั้งศพหลัง ๑ หลังคามุงกระเบื้องซีเมนต์ กันสาดมุงสังกะสี ตั้งอยู่

วิหารวัดเจษฎาราม (กำลังสร้างยังไม่เสร็จ)

ข้างวิหารด้านตะวันตก หลังศาลาตั้งศพเป็นสุสาน มีที่ฝัง เผา และเก็บศพ

พื้นที่ทางด้านตะวันตก ส่วนมากเป็นที่ตั้งกุฎิเสนาสนะที่อยู่อาศัย คือมีกุฏิไม้ ๑๐ หลัง ตั้งเรียงรายล้อมหอสวดมนต์ ทั้ง ๓ ด้าน (ด้านตะวันออก ตะวันตกและใต้) หลังคามุงกระเบื้องซีเมนต์ หอสวดมนต์นั้นหลังคาลด ๒ ชั้น มุงกระเบื้องซีเมนต์สีเหลือง ช่อฟ้าใบระกาประดับกระจก ข้างหมู่กุฎิด้านใต้ มีถังน้ำซีเมนต์ถัง ๑ กว้าง ๖ ศอก ยาว ๑๑ วา สูง ๖ ศอก กับมีโรงครัวไม้ ๒ หลังถัดโรงครัวนี้ไปทางด้านใต้ คือ เว็จจกุฎี ที่ตรงหน้าหอสวดมนต์ มีหอระฆังตั้งอยู่ด้านตะวันออก หอกลองตั้งอยู่ด้านตะวันตก และข้างที่หอระฆัง (ด้านตะวันออก) นั้น มีถังน้ำซีเมนต์ถัง ๑ ที่ริมคลอง (ตรงหน้าหอสวดมนต์) มีศาลาท่าน้ำหลัง ๑ หลังคาลด ๒ ชั้น มุงกระเบื้องไทย ช่อฟ้าใบระกาประดับกระจก โรงครัวหลัง ๑ ตั้งอยู่ริมคูวัด กั้นฝา ๓ ด้าน ฝาก่ออิฐถือปูน สูงราว ๒ ศอก รองรับฝาไม้ หลังคามุงกระเบื้องซีเมนต์

นอกจากนี้ยังมีถนนคอนกรีตอีกหลายสาย คือแต่ศาลาท่าน้ำจดบริเวณหน้าอุโบสถสาย ๑ แต่ข้างอุโบสถ (ด้านตะวันตก) จดหอสวดมนต์สาย ๑ แต่ศาลาการเปรียญไปเชื่อมกับถนนสายข้างอุโบสถสาย ๑ แต่ศาลาตั้งศพไปจดสุสาน (ที่ฝัง เก็บและเผาศพ) สาย ๑ แต่หอสวดมนต์จดศาลาท่าน้ำสาย ๑ และถนนหน้าวัด (ยาวขนานกับลำคลองมหาชัย) จดเขตวัดด้านตะวันออกและตะวันตกสาย ๑

กับมีทุ่นสำหรับขึ้นลงที่หน้าศาลาท่าน้ำ (ด้านตะวันตก) ๑ และที่หน้าศาลาการเปรียญ ๑ (ทุ่นที่หน้าศาลาท่าน้ำหน้าโบสถ์ชำรุดเสียหาย)

ลำดับเจ้าอาวาสและประวัติ

สมัยที่พระอาจารย์น่วมสร้างวัดในเวลา ๑๗ ปีนั้น ผู้ใดจะเป็นเจ้าอาวาสหาทราบไม่ ทราบแต่ว่าเมื่อพระอาจารย์น่วมถึงมรณภาพ (ปีกุน พ.ศ. ๒๔๑๘) แล้ว พระอธิการยาได้เป็นเจ้าอาวาสครองวัดนี้

พระอธิการยา เป็นชาวบ้านอำเภอป่าโมกข์ จังหวัดอ่างทอง เรื่องประวัติของท่านจะเป็นอย่างไรสืบไม่ได้ความชัด ปรากฏแต่ว่าท่านได้อุปสมบทและจำพรรษาอยู่ที่วัดป่าโมกข์ อำเภอป่าโมกข์ จังหวัดอ่างทอง เมื่อพระอาจารย์น่วมมรณภาพแล้วราว ๖ ปี นายแฟบ นางอิ่ม และนางน้อย ๓ คนพี่น้อง บ้านตำบลมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นผู้คุ้นเคยกับท่านได้ไปอาราธนามาเป็นเจ้าอาวาส เมื่อปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๔๒๔ เป็นเจ้าอาวาสอยู่ ๒๕ ปี ถึงมรณภาพเมื่อปีมะเมีย พ.ศ. ๒๔๔๙

เมื่อพระอธิการยาถึงมรณภาพ ตำแหน่งเจ้าอาวาสว่าง บรรดาทายกทายิกามีนางอิ่ม นางน้อย เป็นประธาน ได้ไปกราบเรียนหารือเจ้าคุณทักษิณคณิศร (สาย) เจ้าอาวาสวัดอินทาราม (ซึ่งในเวลานั้นเรียกวัดบางยี่เรือใต้ หรือเรียกย่อว่า วัดใต้) จังหวัดธนบุรี ในฐานะที่ท่านเป็นญาติ ท่านได้เลือกสรรเจ้าอธิการบัวส่งมาเป็นเจ้าอาวาส

เจ้าอธิการบัว นามฉายาว่า จนฺทรํสี ชาติภูมิอยู่ตำบลบางไส้ไก่ อำเภอธนบุรี (เดิมเรียกอำเภอบางยี่เรือ) จังหวัดธนบุรี อุปสมบทที่วัดสังข์กระจาย จังหวัดธนบุรี เมื่อปีวอก พ.ศ. ๒๔๒๗ พระอริยศีลาจารย์ วัดนั้น เป็นพระอุปัชฌาย์ แต่ใครจะเป็นคู่พระกรรมวาจาจารย์หาทราบไม่ อุปสมบทแล้วอยู่ที่วัดสังข์กระจายต่อมา ถึงปีมะแม พ.ศ. ๒๔๕๐ ย้ายไปเป็นเจ้าอาวาสวัดเจษฎาราม และในปีนั้น ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าคณะตำบลมหาชัย ถึงมรณภาพ เมื่อปีมะแม พ.ศ. ๒๔๖๒ (เป็นเจ้าอาวาสอยู่ ๑๒ ปี) ภายหลังแต่เจ้าอธิการบัวถึงมรณภาพ พระครูมหาชัยบริรักษ์ได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสสืบมา

พระครูมหาชัยบริรักษ์ นามเดิมว่า เชย นามฉายาว่า ญาณวฑฺฒโน เกิดในรัชกาลที่ ๕ ณ บ้านตำบลวังน้ำคู้ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันเสาร์ ขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๕ ปีเถาะ จ.ศ. ๑๒๔๑ ตรงกับวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๒๒ เวลา ๐๖.๐๐ น. เศษ

เมื่อเยาว์วัยได้ศึกษาอักขรสมัยในสำนักวัดปากพิง ตำบลวังน้ำคู้ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ต่อมาได้ย้ายมาประกอบอาชีพอยู่กับญาติที่บ้านตำบลมหาชัย ได้อุปสมบทที่วัดเจษฎาราม เมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๔๘ (ตรงกับวันอาทิตย์ ขึ้น ๕ ค่ำ เดือน ๕ ปีมะเส็ง จ.ศ. ๑๒๖๗) พระครูสมุทรคุณากร (นิล) เจ้าอาวาสวัดตึกมหาชยาราม เจ้าคณะอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร เป็นพระอุปัชฌาย์ พระอธิการใหม่ เจ้าอาวาสวัดแหลมสุวรรณาราม เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระอธิการโต เจ้าอาวาสวัดโกรกกราก เป็น

เจ้าอธิการบัว จนฺทรํสี อดีตเจ้าอาวาสวัดเจษฎาราม

พระอนุสาวนาจารย์ อุปสมบทแล้วอยู่วัดเจษฎาราม ๑ พรรษา ถึงปีมะเมีย พ.ศ. ๒๔๔๙ ย้ายไปอยู่ที่วัดสังข์กระจาย จังหวัดธนบุรี เพื่อศึกษาพระปริยัติธรรม ได้ไปศึกษาในสำนักวัดราชสิทธารามบ้าง วัดประยูรวงศาวาสบ้าง และวัดอนงคารามบ้าง ด้วยในเวลานั้นที่วัดสังข์กระจายยังไม่มีสำนักเรียน แต่ท่านมิได้เข้าสอบไล่ในสนามหลวง เนื่องจากอาพาธอยู่ช้านาน ถึงปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๕๙ ได้ย้ายไปอยู่วัดสวนแก้วอุทยาน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อพักผ่อนและรักษาตัว ครั้นหายอาพาธเป็นปรกติภาพแล้ว ได้เปิดการสอนพระปริยัติธรรมแก่พระภิกษุสามเณรในวัดนั้น และได้ช่วยบริหารงานในวัดนั้นด้วย ถึงปีมะแม พ.ศ. ๒๔๖๒ ได้ย้ายมาเป็นเจ้าอาวาสวัดเจษฎาราม และในปีนั้นได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าคณะตำบลมหาชัย ปีขาล พ.ศ. ๒๔๖๙ ได้รับตราตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์ ปีระกา พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระครูมหาชัยบริรักษ์ และในปีนั้นได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าคณะอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ครั้นถึงปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้ลาออกจากตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอเพราะชราทุพลภาพ

พระครูมหาชัยบริรักษ์ มีความรอบรู้เชี่ยวชาญในวิชาสถาปัตยกรรมผู้หนึ่ง ซึ่งจะหาเจ้าอาวาสอื่นเสมอเหมือนได้ยาก ถาวรวัตถุสถานต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในวัดเจษฎารามปัจจุบันนี้ ท่านเป็นผู้ออกแบบแปลนและอำนวยการสร้างเกือบจะทั้งหมด เวลานี้ (เวลาที่แต่งเรื่องประวัตินี้)

รายนามพระภิกษุสามเณรที่สอบธรรมได้
(ยุคพระครูมหาชัยบริรักษ์เป็นเจ้าอาวาส)
พ.ศ. ๒๔๘๔-๒๔๙๓

นักธรรมตรี

๑. พระป๋อ ปชฺโชโต	สอบได้ พ.ศ.	๒๔๘๔
๒. พระพิณ อุตฺตโม	"	"
๓. พระฉลวย ปภทฺโท	"	"
๔. สามเณรชั้น จันทร์หอม	"	๒๔๘๖
๕. สามเณรเสริม แก้วงาม	"	"
๖. สามเณรพรหม มากบริบูรณ์	"	"
๗. พระชาญ ชิตมงฺคโล	"	๒๔๘๗
๘. พระสง่า อคฺคธมฺโม	"	"
๙. พระขุ้ย จิรธมฺโม	"	"
๑๐. พระทิง เหมวณฺโณ	"	"
๑๑. พระเผือก สุขวฑฺฒโน	"	๒๔๘๘
๑๒. พระทองอยู่ ปภสฺสโร	"	"
๑๓. พระเหลียง จานธมฺโม	"	๒๔๘๙
๑๔. พระบุญเลิศ ญาณวโร	"	"
๑๕. พระอรุณ อรุโณ	"	"
๑๖. พระสมบุญ ชิตปุญฺโญ	"	

๑๗. พระมงคล มงฺคโล	,,	
๑๘. พระประณีต ปณีโต	,,	
๑๙. พรสมมาด สุนฺทโร	,,	
๒๐. พระหมั่น สุวิริโย	,,	
๒๑. พระป่วน ธมฺมสโร	,,	๒๔๙๐
๒๒. พระพล พลวฑฺโฒ	,,	,,
๒๓. พระสา จิตธมฺโม	,,	๒๔๙๑
๒๔. พระแฉล้ม อินฺทสโร	,,	,,
๒๕. พระผาด จานธมฺโม	,,	,,
๒๖. พระทอง อาชิโต	,,	,,
๒๗. พระสำนวน อคฺคธมฺโม	,,	,,
๒๘. พระฉอ้อน อาภาธโร	,,	,,
๒๙. พระจวง วณฺณธโร	,,	,,
๓๐. พระประหยัด อินฺทวณฺโณ	,,	,,
๓๑. สามเณรโพธิ์ ศรีประสงค์	,,	,,
๓๒. สามเณรสำราญ หอมแดง	,,	,,
๓๓. สามเณรจำเพาะ หงส์เทศ	,,	,,
๓๔. สามเณรเสน่ห์ ช่อไสว	,,	,,
๓๕. พระตี๋ สิริวณฺโณ	,,	๒๔๙๒
๓๖. พระประเสริฐ จานวโร	,,	,,
๓๗. พระเผือก ธมฺมธโร	,,	,,

๓๘. พระประยงค์ ธมฺมปวโร ,, ,,

๓๙. สามเณรมาก บัวดี ,, ,,

๔๐. พระหลุ่ย สนฺตจิตฺโต ,, ,,

๔๑. เด็กชายชวน ด้วงฝั่งเหนือ (สอบธรรมศึกษาตรี) ,,

นักธรรมโท

๑. พระพิณ อุตฺตโม สอบได้ พ.ศ. ๒๔๘๕

๒. พระเล็ก ญาณรํสี ,, ๒๔๘๖

๓. สามเณรชั้น จันทร์หอม ,, ๒๔๘๗

๔. สามเณรเสริม แก้วงาม ,, ,,

๕. พระป๋อ ปชฺโชโต ,, ๒๔๘๘

๖. พระชาญ ชิตมงฺคโล ,, ,,

๗. พระสง่า อคฺคธมฺโม ,, ,,

๘. สามเณรพรหม มากบริบูรณ์ ,, ,,

๙. พระทองอยู่ ปภสฺสโร ,, ๒๔๘๙

๑๐. พระเหลียง จานธมฺโม ,, ๒๔๙๐

๑๑. พระบุญเลิศ ญาณวโร ,, ,,

๑๒. พระมงคล มงฺคโล ,, ,,

๑๓. พระพล พลวฑฺโฒ ,, ๒๔๙๑

๑๔. พระผาด ถาวรธมฺโม ,, ๒๔๙๒

๑๕. พระจวง วณฺณธโร ,, ,,

๑๖. พระฉอ้อน อาภาธโร " "

๑๗. พระโพธิ์ โพธิญาโณ " "

๑๘. สามเณรจำเพาะ หงส์เทศ " ๒๔๙๓

นักธรรมเอก

๑. พระชม เขมธมฺโม สอบได้ พ.ศ. ๒๔๘๘

๒. พระสง่า อคฺคธมฺโม " ๒๔๘๙

๓. สามเณรเสริม แก้วงาม " "

๔. สามเณรพรหม มากบริบูรณ์ " "

ระเบียบและขนบธรรมเนียมของวัด

ระบียบและขนบธรรมเนียมของวัดนี้ในสมัยก่อนๆ จะเป็นอย่างไรหาทราบไม่ ทราบแต่ว่าในสมัยพระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) เป็นเจ้าอาวาส ได้ตั้งระเบียบและขนบธรรมเนียมสำหรับวัดเป็นหลักปฏิบัติสืบกันมาจนทุกวันนี้ กล่าวเฉพาะแต่ที่เป็นข้อสำคัญ คือ

ก. ในระหว่างพรรษา ภิกษุสามเณรจะเว้นทำวัตรเช้า-เย็นมิได้ นอกจากภิกษุสามเณรที่ได้รับยกเว้นเป็นพิเศษ ถ้าหากมีกิจที่จะต้องงดทำวัตรเช้า-เย็น ต้องแจ้งให้เจ้าอาวาสทราบ มิฉะนั้นจะถือเป็นความผิด

ข. เมื่อทำวัตรเย็นเสร็จ จะมีภิกษุรูปหนึ่งอ่านหนังสือบุพพสิกขาวัณณนาให้ภิกษุสามเณรฟังราว ๑๕ นาที

ค. เมื่อสวดมนต์จบ (ภายหลังแต่การทำวัตร) เจ้าอาวาสจะ

แสดงธรรมเทศนาให้ภิกษุสามเณรฟัง ๑ กัณฑ์ และเมื่อเทศน์จบแล้ว เจ้าอาวาสจะอบรมให้โอวาทแก่ภิกษุสามเณรโดยสมควรแก่เวลา

ฆ. ภิกษุสามเณรจะเข้าบ้านในเวลาวิกาลไม่ได้เป็นอันขาด ถ้ามีเหตุจำเป็นจริง ๆ ต้องแจ้งให้เจ้าอาวาสทราบทุกครั้ง มิฉะนั้นจะถือเป็นความผิด

ง. ภิกษุสามเณรจะออกจากวัดไปในที่ใด ๆ จะค้างคืนหรือไม่ก็ตาม ต้องบอกลาเจ้าอาวาส เว้นแต่ไปในกิจนิมนต์ที่มิต้องค้างคืน และเมื่อกลับมาแล้วต้องแจ้งให้ทราบด้วย (อย่างที่เรียกว่า ไปลามาไหว้) มิฉะนั้นจะถือว่ายังมิได้กลับมา

จ. ห้ามมิให้ภิกษุสามเณรเดินเที่ยวตามบริเวณหน้าวัด ถ้าไม่มีกิจธุระจำเป็น (นอกจากนี้ยังมีระเบียบปฏิบัติที่เป็นส่วนปลีกย่อยอีกบ้าง)

ความเจริญและความเสื่อมของวัด

วัดเจษฎาราม นับแต่ยุคพระอธิการยาถึงยุคเจ้าอธิการบัวเป็นเจ้าอาวาส เป็นเวลา ๓๗ ปี ในระยะเวลานี้ความเป็นไปของวัด ตลอดทั้งการอื่น ๆ ยังไม่บริบูรณ์ทีเดียว เพราะเพิ่งจะก่อร่างสร้างตัวขึ้นใหม่ เสนาสนะก็มีน้อย และบางอย่างก็ก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ แต่นับว่าอยู่ในขีดอย่างขึ้นสู่ความเจริญบ้างแล้ว

ในยุคพระครูมหาชัยบริรักษ์ (เชย) เป็นเจ้าอาวาส (ถึงปีที่พิมพ์เรื่องประวัติวัดนี้เป็นเวลา ๓๒ ปี) ในระหว่างนี้ความเป็นไปของวัดทุกอย่างนับว่าเจริญมาก ตั้งต้นแต่การบริหารเสนาสนะ การปกครอง ตลอดถึงการศึกษาเล่าเรียนทั้งภาษาไทยและฝ่ายปริยัติธรรม

และอุบาสกอุบาสิกาที่อุปถัมภ์ก็เจริญขึ้นตามกาลสมัย นับว่าในยุคนี้วัดเจษฎารามถึงซึ่งความเจริญรุ่งเรืองยิ่งกว่าทุกยุคมา

ผลประโยชน์ของวัด

ผลประโยชน์ของวัดนี้ไม่แน่นอนเสมอไป บางปีก็มีมาก บางปีก็มีน้อย ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ จากป่าฟืน มีเทศน์มหาชาติประจำปี และได้รับจากประชาชนบริจาค อนุมานว่าในปีหนึ่งๆ วัดมีรายได้ราว ๗,๐๐๐ บาทถึง ๑๐,๐๐๐ บาท

ประวัติวัดเจษฎาราม โดยสังเขป

สภาพฐานะและที่ตั้งวัด

วัดเจษฎาราม พระอารามหลวง ตั้งอยู่เลขที่ ๑๙๓ ถนนเจษฎาวิถี ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย มีที่ดินตั้งวัดจำนวน ๕๗ ไร่ ๓ งาน ๕๓ ตารางวา วัดนี้ตั้งขึ้นประมาณ ๑๓๐ ปีเศษ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาแล้ว

อาณาเขตและอุปจารวัด

ด้านทิศเหนือติดกับคลองมหาชัย ด้านทิศใต้ติดกับที่ดินของเอกชน ด้านทิศตะวันออกติดกับแพรกร่องน้ำ ด้านทิศตะวันตกติดกับแพรกร่องน้ำ พื้นที่ของวัดสภาพเป็นที่ลุ่ม เดิมเป็นป่าไม้เบญจพรรณ

ทรัพย์สินของวัด

มีที่ดินที่ตั้งวัด ๕๗ ไร่ ๓ งาน ๕๓ ตารางวา ทางวัดได้ให้ทางราชการปลูกสร้างอาคารโรงเรียนชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

อาคารเสนาสนะ ประกอบด้วย พระอุโบสถ พระวิหาร ศาลาการเปรียญ โรงเรียนพระปริยัติธรรม (อาคารศูนย์พุทธศาสนาวันอาทิตย์) กุฏิเจ้าอาวาส หอสวดมนต์ อาคารหอกัมมัฏฐาน และหอฉันรวมอยู่อาคารเดียวกัน กุฏิสงฆ์รวม ๑๒ หลัง ศาลาท่าน้ำ ๒ หลัง ศาลาลอย ๒ หลัง พระวิหารคต โรงครัว หอกลอง หอระฆัง ศาลาฌาปนสถาน ๓ หลัง ศาลาอเนกประสงค์ หอพระไตรปิฎก และรอยพระพุทธบาทจำลอง

แผนกกัมมัฏฐาน ศาลาที่ประชุม กุฏิถาวร ๔ หลัง กุฏิชั่วคราว ๕ หลัง

ปูชนียวัตถุ

มีหลวงพ่อโต หรือพระพุทธปฏิมากร ประธานในพระอุโบสถ เป็นพระพุทธรูปหล่อปางมารวิชัยลงรักปิดทอง

นอกจากนี้ ยังมีพระพุทธรูปยืนปางถวายเนตร และมีรูปหล่อ *พระครูมหาชัยบริรักษ์ (หลวงปู่เชย)* อดีตเจ้าอาวาส ซึ่งเป็นที่สักการบูชาของชาวมหาชัย มีประชาชนมากราบไหว้บูชาทุกวัน ทางวัดได้ประดิษฐานไว้ที่มณฑป และทำการบำเพ็ญกุศลถวายทุกปีในวันมรณภาพของท่าน

ความเป็นมา

วัดนี้แต่เดิมมาเป็นวัดร้างไม่มีพระสงฆ์จำพรรษาอยู่ หลักฐานมีเนินดินซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของสังฆาวาส เนินดินนั้นเป็นที่ตั้งอุโบสถเก่า (แต่บัดนี้ปรับปรุงเป็นที่ราบไปหมดแล้ว) ต่อมาได้มี *พระภิกษุนวม* (ไม่ทราบฉายา) เดินทางมาจากธนบุรี ได้ชักชวนประชาชนชาวมหาชัยทำการก่อสร้างเสนาสนะขึ้น จึงมีพระสงฆ์ และได้เป็นวัดมีพระสงฆ์ถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๐๑ ได้ตั้งชื่อว่า "วัดธรรมสังเวช" แต่ประชาชนยังเรียกว่า "วัดกระเจ็ด" (ตามชื่อคลอง) ต่อมา พ.ศ. ๒๔๓๙ *เจ้าจอมมารดาโหมด ในรัชกาลที่ ๕ ได้มาพักแรมอยู่ที่บริเวณวัดกระเจ็ด และขนานนามให้ใหม่ว่า* **"วัดเจษฎาราม"** สำหรับพระนวมได้มรณภาพลง มี *พระอธิการยา พระ-อธิการบัว* มาทำการก่อสร้างต่อ แต่ก็ไม่มีเสนาสนะที่มั่นคง ท่านทั้งสองรูปมรณภาพไป ต่อมาสมัย *พระครูมหาชัยบริรักษ์* ผู้ปกครองวัดนี้ เป็นเจ้าอาวาสและเป็นเจ้าคณะแขวง ได้ทำการปลูกสร้างเสนาสนะขึ้นเป็นหลักฐานมั่นคง เช่น สร้างพระอุโบสถ ศาลาการเปรียญ หอสวดมนต์ หอไตร เป็นต้น เมื่อท่านมรณภาพแล้ว ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสว่างลง ทางการคณะสงฆ์ได้ส่ง*พระราช-สาครมุนี* (เดิมเป็นพระครูโอภาสธรรมสาคร) มาปกครองวัดนี้ เป็นเจ้าอาวาสเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ได้ดำเนินการก่อสร้างและบูรณะปฏิสังขรณ์ โดยย้ายกุฏิสงฆ์ และกุฏิเจ้าอาวาสทำการปลูกใหม่ และได้ก่อสร้างอาคารเสนาสนะใหม่ ๆ ขึ้นอีกมาก

วัดเจษฎารามได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์เรื่อยมากว่า ๑๔๐ ปี เป็นสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนาของทางราชการจังหวัดสมุทรสาคร มีโอกาสต้อนรับพระบรมวงศานุวงศ์ สมเด็จพระสังฆราช และพระมหาเถระที่มาเยี่ยมหลายรูป นอกจากนี้ยังดำเนินกิจกรรมในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและสาธารณประโยชน์ ช่วยเชิดชูพระศาสนา จนได้รับพระราชทานยกฐานะขึ้นเป็นพระอารามหลวง เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ปัจจุบัน **พระราชสิทธิเวที** (สมบูรณ์ ปญฺญาวุโธ ป.ธ. ๙) เจ้าคณะจังหวัดสมุทรสาคร ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส มีพระภิกษุสามเณรจำพรรษาประมาณปีละ ๕๐ รูป

การศึกษาและการสาธารณสงเคราะห์

วัดนี้ได้ดำเนินการศึกษาพระปริยัติธรรม ทั้งนักธรรมและบาลี ได้มีพระภิกษุสามเณรสอบธรรมและบาลี ซึ่งปรากฏว่าสอบไล่ได้ปีละหลาย ๆ รูป วัดนี้เป็นสนามสอบพระปริยัติธรรมสนามหลวง แผนกนักธรรมและบาลี ประจำจังหวัดสมุทรสาคร

วัดนี้มีมูลนิธิบำรุงวัด และการศึกษาพระปริยัติธรรม ทั้งนักธรรมและบาลี มีทุนนิธิสงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กยากจน และร่วมจัดงานวันเด็กในส่วนกลางที่ศาลากลางจังหวัดและที่โรงเรียนวัดเจษฎาราม ในวันธรรมสวนะได้มีทายกทายิกามาทำบุญและรักษาอุโบสถศีล ๘ ศีล ๕ และฟังธรรมตลอดปี

ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีการทำบุญและเวียนเทียนตามประเพณี เพื่อเป็นการส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชาติ และร่วมงานกับทางราชการ มีการประกวดสวดมนต์

ทำนองสรภัญญะ เป็นต้น การประกวดอ่านสวดมนต์ เป็นต้น ทำนองสรภัญญะ ประกวดกิจกรรมวันสำคัญ เช่น การจัดโต๊ะหมู่บูชา โคมดอกไม้สด และเทียนพรรษากระทง วัดนี้มีการปฏิบัติกรรมฐานวิชาธรรมกาย สายหลวงพ่อวัดปากน้ำตลอดปี

การบริหารและการปกครอง

วัดเจษฎารามดำเนินการปกครองภายในวัดตามหลักพระธรรมวินัย กฎหมายคณะสงฆ์ กฎมหาเถรสมาคม มีระเบียบกติกาของวัด มีผู้ช่วยเจ้าอาวาส พระอาจารย์สอนกัมมัฏฐาน และมีไวยาวัจกรเป็นผู้ช่วยในการบริหารวัด

วัดนี้เป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง และได้รับยกย่องเป็นวัดพัฒนาดีเด่น

รายนามเจ้าอาวาสผู้ปกครองวัดนี้ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน คือ

๑. พระอาจารย์นวม พ.ศ. ๒๔๐๑-๒๔๑๘ (๑๗ ปี)

๒. พระอธิการยา พ.ศ. ๒๔๒๔-๒๔๔๙ (๒๕ ปี)

๓. พระอธิการบัว จนฺทรํสี พ.ศ. ๒๔๕๐-๒๔๖๒ (๑๒ ปี)

๔. พระครูมหาชัยบริรักษ์ พ.ศ. ๒๔๖๒-๒๕๐๐ (๓๘ ปี)

๕. พระราชสาครมุนี (ชะวร โอภาโส) พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๓๕ (๓๔ ปี)

๖. พระครูสาครเจษฎานุยุต (พิเชษฐ ธมฺมธโร) พ.ศ. ๒๕๓๖-๒๕๔๓ (๗ ปี)

๗. พระราชสิทธิเวที (สมบูรณ์ ปญฺญาวุโธ ป.ธ. ๙) พ.ศ. ๒๕๔๖-ปัจจุบัน (๔ ปี)

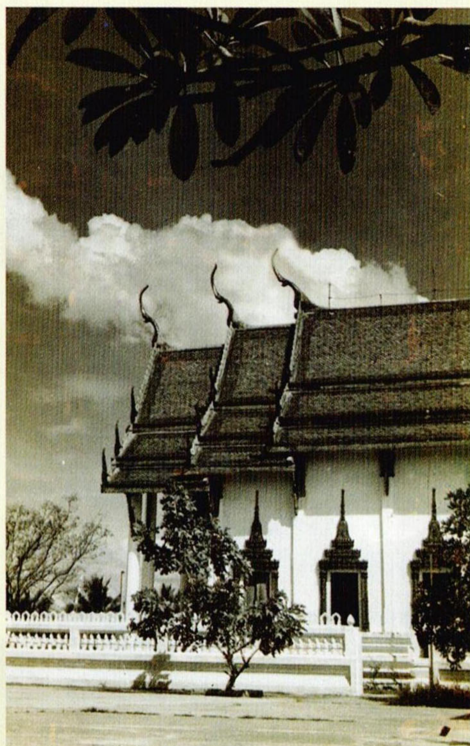
รายนามเจ้าภาพสร้างหนังสือ

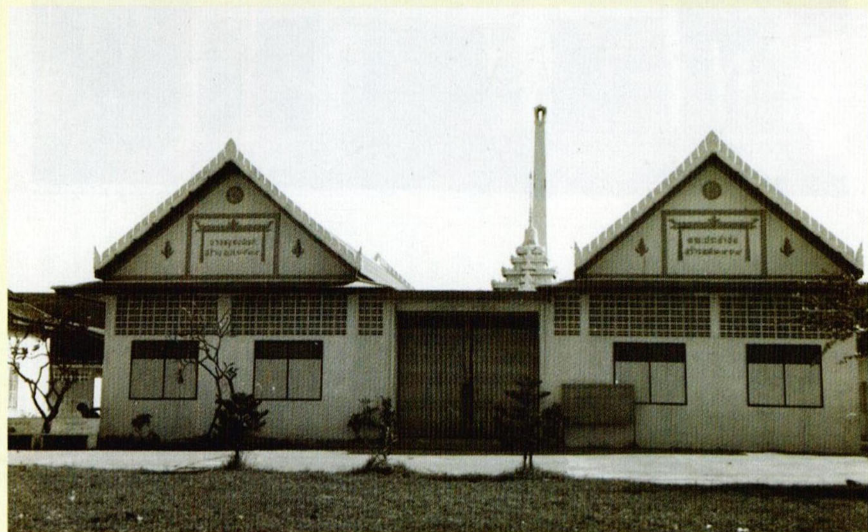
๑. ตระกูลไกรวัตนุสสรณ์
๒. คุณเต็ง-คุณทองห่อ นิมิตรปัญญา
๓. คุณสมชาย-คุณจิราภา วัชรประดิษฐ์พร (แพกุ้งสีฟ้า)
๔. คุณแม่ทองอยู่ โรจน์ไพรินทร์ และครอบครัว
๕. คุณมานัส-คุณสุมล โรจน์ไพรินทร์
๖. คุณศรัณย์ณัฐ (ไต๋โป๊ย)-คุณวนิดา ประมงทรัพย์
๗. คุณทวีป-คุณปราณี อิ๋ธงชัย
๘. คุณบุญชง ชุนสิทธิ์
๙. คุณเกรียงศักดิ์ ต้นไม้ทอง และครอบครัว
๑๐. คุณพอพูล (ป๋าปุ๊) สุธรรมชัย
๑๑. คุณแตงอ่อน คูเจริญไพศาล
๑๒. คุณป้าไสว สุธรรมชัย
๑๓. คุณบุญน้อม กิจพ่อค้า
๑๔. คุณกลิ่น กิจพ่อค้า
๑๕. คุณมารินทร์ ครองรักษา
๑๖. คุณมานิตย์-คุณประจันทร์ โรจน์ไพรินทร์
๑๗. คุณไสว-คุณสำลี ชวานิสากุล
๑๘. คุณธวัชชัย-คุณทิพาพร หุ่นเจริญ
๑๙. คุณอมร กิจพ่อค้า
๒๐. คุณพ่อโสภา-คุณแม่ถนอม ศรศรี และครอบครัว
๒๑. คุณพ่อสุชิน-คุณแม่บุญยืน หนึ่งเคียงจันทร์ และครอบครัว
๒๒. อุบาสิกาทองปรอน ภู่พลับ และพี่ๆ น้องๆ
๒๓. คุณชัยชิต สุขสันต์รุ่งเรือง
๒๔. คุณสิริกาญจน์ ทัศนีย์ไตรเทพ

ขออนุโมทนาผู้มีจิตศรัทธาบริจาคค่าพิมพ์เพิ่มเติม ซึ่งไม่สามารถนำรายนามลงพิมพ์ได้ทัน

วัดเจษฎารามในอดีต

ชมรมผู้สูงอายุจังหวัด

วัดเจษฎารามขณะบูรณะปฏิสังขรณ์

น้ำท่วมวัดเจษฎาราม

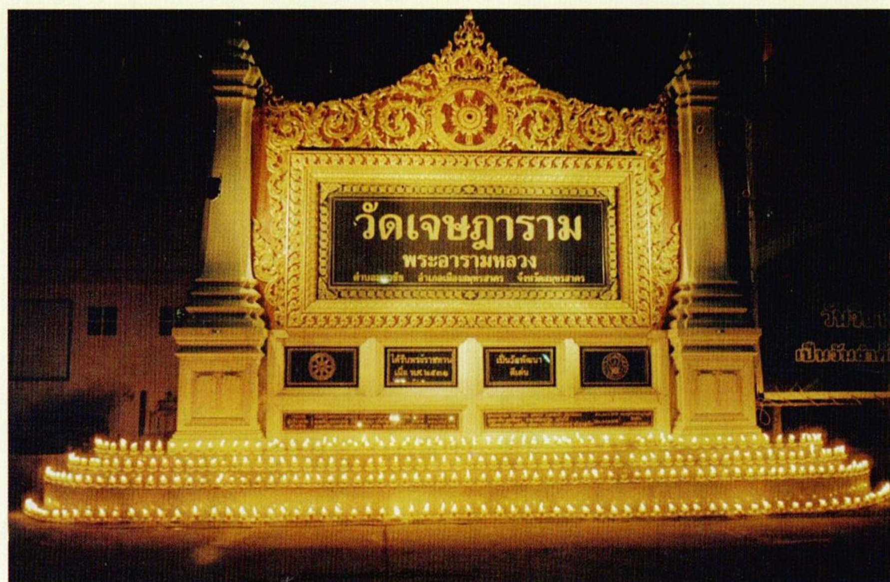

ทัศนียภาพวัดเจษฎาราม

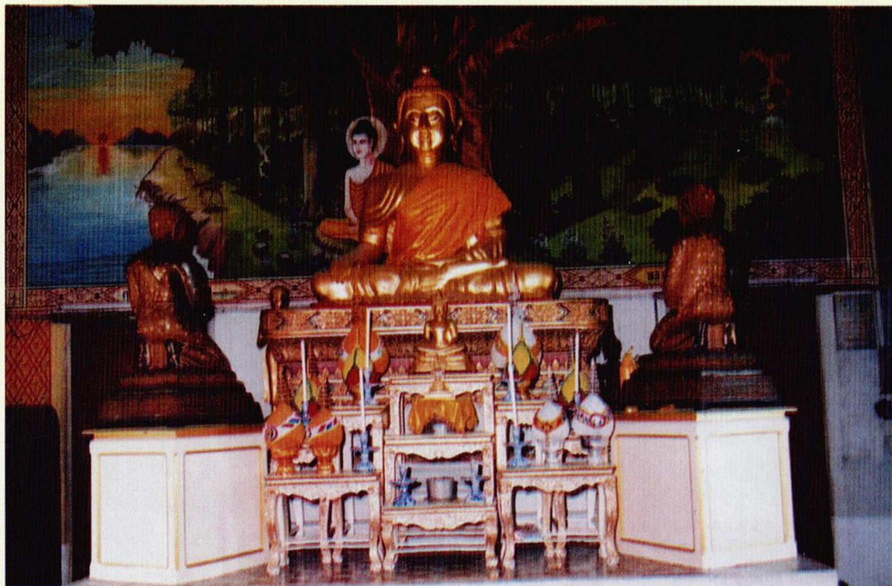

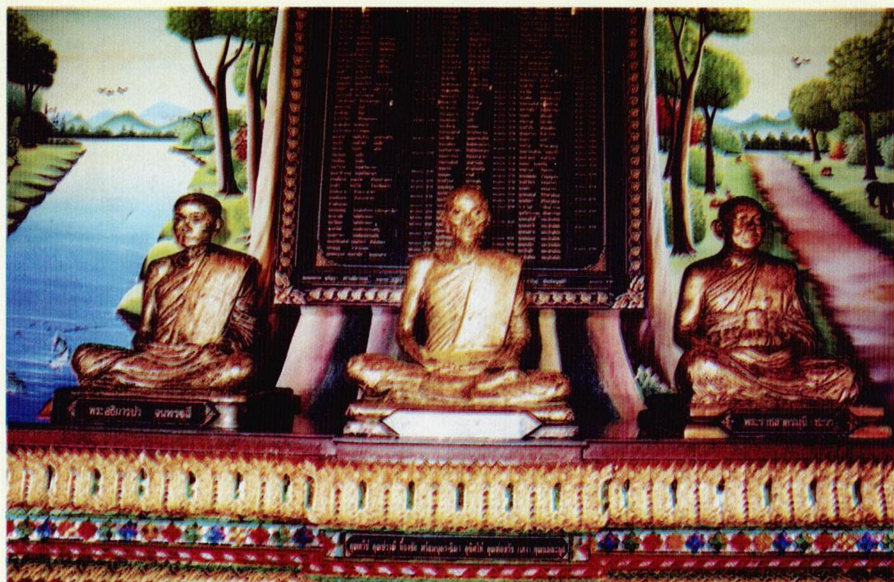

ปูชนียวัตถุสำคัญของวัดเจษฎาราม

กิจกรรมวัดเจษฎาราม

ทีฆายุกา โหตุ มหาราชินี
วัดเจษฎาราม

ทีฆายุกา โหตุ มหาราชินี
หอพระเจริญ
วัดเจษฎาราม (พระอารามหลวง)
จังหวัดสมุทรสาคร

แบบจำลองศาลาการเปรียญหลังใหม่ วัดเจษฎาราม
(กำลังจะดำเนินการก่อสร้าง)

